

“Egyenlő bér – kinek fontos?”

A nemek közötti bérrés megszüntetése a
Visegrádi országokban
Európai Ifjúsági Központ, Budapest
2012. október 9.

**FIGYELEMFELKELTŐ ÉS TUDATOSSÁGNÖVELŐ KAMPÁNYOK A
NEMEK KÖZÖTTI
BÉRRÉSRE VONATKOZÓAN**

Készítette:

Daróczi Anna Csilla

a Közép-Európai Egyetem Gender
Studies program mesterszakos hallgatója
a.daroczi@yahoo.com

BÉRBAROMÉTER EQUAL H005 “EGYENLŐ MUNKÉRT EGYENLŐ BÉRT”

PROJEKT

Hol? Magyarország, Hollandia, Belgium, ...

Mikor? Tervezési szakasz: 2004. december – 2005. június. Végrehajtás: 2005. Július – 2008. április. Honlap: 2005 második fele. Bár maga projekt lezárult, az online béritöltő továbbra is üzemel, az adatbázis folyamatosan frissül.

Ki? EQUAL Közösségi Kezdeményezés:

Magyarország: Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége, Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés, a Szakszervezetek Gazdaság- és Társadalomkutatási Intézete, Nők a Holnapért Alapítvány

Hollandia: Loonwijzer, wageindicator.org

Belgium: ACV (szakszervezet)

A kibővült teljes hálózat jelenleg 76 országot foglal magában

A programot az Európai Szociális Alap és a magyar kormány finanszírozta

Miért? A project célja, hogy hazai és nemzetközi adatok elérhetővé tételével hozzásegítse mind az egyéni munkavállalókat, mind pedig az érdekképviseleti szerveket az egyéni, illetve kollektív stratégiáik kialakításához. A bérek és bérkülönbségek felmérése és összehasonlítása segítségével megkönnyíti, érvekkel alátámaszthatóvá teszi a munkavállalók pozícióját a béralku, illetve már a munkakeresés során. Ez lehetőséget nyújt a hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok – mint a nők, gyermekes nők, negyven év feletti, vidéken élők – érdekeinek adekvát képviseletére.

Hogyan? A BérBarométer egy online adatbázissal támogatott figyelemfelhívó kampány. A [berbarometer.hu](http://www.berbarometer.hu) honlapon információt kaphatunk a hazai bérekről a különböző ágazatokban, választ kaphatunk munkajoggal kapcsolatos kérdéseinkre. Egy hat modulból álló oktatócsomag segítségével átfogó képet kapunk a társadalmi nemek esélyegyenlőségének elméleti problematikájáról, a bérkülönbségek és az ezeket kiegyenlíteni törekvő „Egyenlő munkáért egyenlő bért” – elvről, valamint magáról az adatbázisról. A honlapon lehetőségünk van egy online kérdőív kitöltésére, mely reális képet ad bérhelyzetünkről. A portálon a következő funkciók érhetők még el: • Bérünk összehasonlítása a hasonló munkakörben dolgozókéval, • Globális bérösszehasonlítás • Érdekességek, kutatási eredmények, • Hírek a munkajog világából...

<http://www.berbarometer.hu>

EQUAL PAY DAY BELGIUM

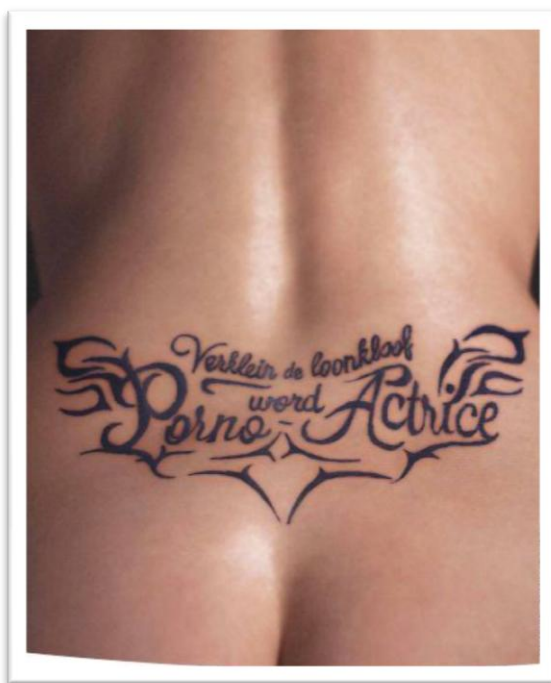
Hol? Belgium

Mikor? 2005 óta minden évben március végén, 2012-ben március 20-án. A dátum azt fejezi ki, hogy az aktuális bérszakadékot figyelembe véve a nőknek március 20-ig kell dolgozniuk ahhoz, hogy elérjék azt a fizetést, amit a férfiak előző év december 31-ig kerestek. Tehát ha a bérkülönbség csökken, a kampány arányos idővel korábban, amennyiben nő, akkor pedig később kerül megrendezésre.

Ki? Zij.kant progrsszív női jogi mozgalom.

Miért? Belgiumban az átlagos bérkülönbség 22% a privát szektorban. Ugyan a helyzet folyamatosan javul, de nem elég gyorsan és nem szignifikánsan. A jelenlegi trendet figyelembe véve, még 22 évnek kellene eltelnie, hogy a férfiak és a nők munkabére kiegyenlítődjön. Az okokat a szervezők a munkatípusok szerinti (pl. építkezés/háztartási munka) és a vertikális (kevés nő vezető pozícióban) szegregációban, a részmunkaidős munkavállalás feminizáltságában, a családok „férfi kenyérkereső”-modell szerinti berendezkedésében, a szakmai képzési lehetőségek nők számára való korlátozottságában, az extra juttatások egyenlőtlen nemek szerinti eloszlásában látja valamint abban, hogy a nők gyakrabban késznyerülnek távol maradni a munkahelyüktől (például gyermekeik betegsége vagy idős családtagjaik gondozása miatt).

Hogyan? Figyelemfelhívó kampánnyal, kvanititaív adatgyűjtéssel, a nők önbizalmának helyreállításával a társadalmi kontrol és változás terén, a nők képességeinek kibontakoztatásával, a társadalmi szereplők cselekvésre való motiválásával.

„A jelenlegi tanulmányaid meghatározzák a jövőbeli fizetésed” volt a vezérmotívuma a 2012-es kampánynak, mellyel a tanulás, a karrier és a munka illetve a család közötti egyensúly fontosságára kívánták felhívni a figyelmet.

Mottó: **„Szüntesd meg a bérszakadékot. Menj pornósztárszínésznőnek.”** A mottó és a kampányfilm (mely a honlapon megtekinthető) arra világít rá, hogy a nőknek csak pornósztárszínészként van lehetőségük a férfiakéval megegyező fizetésre, és arra ösztönzi a lányokat – egy volt pornósztárszínésznő vallomásán keresztül –, hogy vegyék kezükbe saját sorsukat; ne kövessék vakon a hagyományos nemi szerepeket.

<http://www.equalpayday.be/>

NEMEK KÖZÖTTI BÉRSZAKADÉK KAMPÁNY

Hol? Európai Unió tagországai

Mikor? Folyamatosan

Ki? Európai Bizottság

Miért? Az Unió 2010-es adatai szerint a tagállamokban az átlag bérszakadék 16,4%. Ennek csökkentése kedvező a munkáltatók és a munkavállalók számára is, a gazdaság egészére nézve jövedelmező, valamint előmozdítja az igazságosságot és az esélyegyenlőséget.

A Bizottság szerint a legfőbb problémák a következők: közvetlen diszkrimináció, a nők munkájának alulértékelése, a munkaerőpiac szegregáltsága, a sztereotípiák és a tradíciók erőssége, az egyensúly hiánya a munka és a magánélet között.

Hogyan? A Bizottság honlapján megrendelhető, vagy le is tölthető az angol nyelvű ismeretterjesztő füzet, mely információval szolgál a bérkülönbség okairól; arról hogyan csökkenthető és ez milyen előnyökkel jár. Letölthető még négy különböző, szintén angol nyelvű, poszter, illetve elérhető az ún. „Gender Pay Gap Quiz”, tagországokra szabott specifikus kérdésekkel. Ezen kívül információt kaphatunk a bérszakadék mérési módszereiről, megismerhetjük a vonatkozó jogszabályokat, esettanulmányokat olvashatunk. Ezek és hasznos linkek, elérhetőségek segítségével minden szervezet megszervezheti saját kampányát.

http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/gender-pay-gap/index_en.htm

LÉGY AMI LENNI SZERETNÉL!

Hol? Skócia

Mikor? 2011 óta

Ki? *Close The Gap* skót civil szervezet (<http://www.closesthegap.org.uk/>)

Miért? Skóciában a bérszakadék jelenleg 11% (teljes munkaidős foglalkoztatást tekintve, részmunkaidő esetében 32%). A különbségek egyik oka a szegregáció, azaz, hogy bizonyos munkaköröket jellemzően nők, másokat férfiak töltenek be – utóbbiak pedig az esetek többségében jobban fizető állásokat jelentenek. A nemi sztereotípiák már nagyon fiatal korban meghatározzák a gyerekek munkáról kialakított képét. A projekt célja, hogy az iskolás lányokat arra ösztönözze, hogy tanulmányaikat olyan –az érdeklődésüknek megfelelő –tradicionalisan férfias területeken folytassák, mint a műszaki tudományok és a technológia. A projekt a fiúkat is nyitottabbá igyekszik tenni a munkához kapcsolódó elképzeléseikben.

Hogyan? A honlapon tanácsokkal látják el a diákokat, szülőket, pedagógusokat az iskolarendszerrel, pályaválasztással kapcsolatban. A sztereotípiák lebontását képregények és esettanulmányok támogatják, amelyek lányok sikertörténeteit mutatják be nem tipikus női pályákon. A szülők és diákok konkrét segítséget kaphatnak az egyetemektől és a pályaválasztási tanácsadó szervezetektől, amelyek elérhetőségei szintén elérhetőek a projekt honlapján.

A szervezet rendszeresen járja az általános és középiskolákat, ahol játékos foglalkozásokat tartanak a diákoknak a nők és férfiak közti esélyegyenlőség fontosságáról. A pedagógusok oktatócsomagokat, szórakoztató feladatokat találhatnak a weblapon, melyek segítségével mindennapi munkájuk során csökkenthetik a munka világával kapcsolatos nem isztereotípiákat diákjaik körében.

Az ún. Curriculum of Excellence (*A kiválóság tanterve*) bemutatja a pedagógusoknak a képregények szereplőit és az általuk bemutatott jellemző történeteket. Ezen kívül részletes leírást és segédanyagokat tartalmaz a tanórai foglalkozások kialakításához. A feladatok során a diákok tények megismerése után szembesülnek a bérszakadék valós létével, okaival, és segítséget kapnak ahhoz, hogy a jövőben hozzájárulhassanak annak csökkentéséhez.

<http://www.bewhatyouwant.org.uk/be-what-you-want.html>